

Afgørelser – Reg. nr.: 07786.00

Fredningen vedrører: Hindø

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet 20-10-1991

Fredningsnævnet 06-05-1991

Kendelser

Deklarationer

OVERFREDNINGSNÆVNET >

OVERFREDNINGSNÆVNET

Slotsmarken 15
2970 Hørsholm
Telefon 45 76 57 18 BA/lh

Ringkøbing Kommune
Ejendomsudvalget
Postboks 149
6970 Ringkøbing

24. oktober 1991

J.nr. 2813/91

Vedr. kendelse om fredning af øen Hindø i Stadil Fjord, afsagt den 6. maj 1991 af fredningsnævnet for Ringkøbing Amt.

Overfredningsnævnet har under deltagelse af samtlige 11 medlemmer enstemmigt besluttet at stadfæste ovennævnte kendelse.

Overfredningsnævnet har således ikke fundet tilstrækkelig anledning til at ændre fredningsbestemmelsernes pkt. 9 om offentlighedens adgang til øen, således som kommunen i sin klage over fredningsnævnets afgørelse har ønsket.

Fredningsbestemmelsernes pkt. 9 bestemmer navnlig, at offentligheden har ret til at færdes til fods på øen ad en nærmere angivet strækning, at landgang på øen kun er tilladt ved brofæstet, og at ejeren ikke har pligt til at opretholde den nuværende bro til øen, men må tåle, at det offentlige "efter nærmere aftale med ejeren" istandsætter broen eller etablerer en ny bro.

Kommunen har i klagen ønsket, at der bliver opretholdt en reel broadgang til øen for offentligheden. Overfredningsnævnet har forstået klagen således, at kommunen ønsker, at fredningsbestemmelserne skal pålægge ejeren pligt til at opretholde den nuværende bro i farbar stand. Overfredningsnævnet har endvidere forstået, at kommunen er utilfreds med, at frednings-

20
Miljøministeriet, J. nr. SN 1211-0003

28 OKT. 1991

ARE nr. 13

Fu 10-1

JUS
JK

nævnet i kendelsen har opfordret kommunen til at anlægge en mindre parkeringsplads ved det østlige brofæste.

Overfredningsnævnet skal hertil bemærke, at fredningens hovedformål er at sikre de naturhistoriske værdier på Hindø, som ligger i et af de områder, der er optaget på listen over vådområder af international betydning navnlig som levesteder for vadefugle (Ramsar-områder), jf. Udenrigsministeriets bekendtgørelse af 4. april 1978. Det er i forhold hertil blot et biformål at tillægge offentligheden ret til at færdes på øen.

Denne færdselsret kan i dag udøves efter adgang til øen ad den nuværende ca. 300 m lange bro, som blev anlagt i 1963. Færdselsretten vil imidlertid bestå, selv om broen fjernes, og efter det for Overfredningsnævnet oplyste er der vademulighed til øen, idet vandstanden det pågældende sted normalt er ca. 30 cm, om vinteren dog væsentligt mere.

Fredningsbestemmelserne pålægger ikke Ringkøbing Kommune nogen pligt til at vedligeholde eller opretholde broen til Hindø, men tillægger det offentlige en ret hertil, som staten, amtskommunen eller kommunen kan udnytte, hvis man ønsker det.

Fredningsbestemmelserne pålægger heller ikke kommunen nogen pligt til at tilvejebringe parkeringsmuligheder. Det er uden retlig betydning, at fredningsnævnet i sin kendelse har fremsat en henstilling herom til kommunen.

På Overfredningsnævnets vegne

Bendt Andersen
nævnsformand

FREDNINGSNÆVNET >

U d s k r i f t

af

protokollen for fredningsnævnet for Ringkøbing amts fredningskreds.

Ar 1991 den 6. maj blev i sagen

R.A.F. 153/1990

Fredning af Hindø i Stadil

Fjord i Ringkøbing kommune

afsagt sålydende

K e n d e l s e :

Den 2. juli 1990 rejste Danmarks Naturfredningsforening frednings-sag for Hindø i Stadil Fjord, Ringkøbing kommune, omfattende hele øen med et areal på ca. 70 ha med det formål at sikre de naturhi-storiske, landskabelige og rekreative værdier samt naturgenopret-ning, herunder ved bevaring og pleje at søge området genskabt som et naturområde med rørskove, enge, græsmarker og med en begrænset løvtræsbevoksning midt på øen omkring bygningerne. Med fredningspå-standen fulgte et kort over området med angivelse af henholdsvis en udlagt sti for gående og cyklende og en sti for kun gående. Baggrun-den for fredningsforslaget er følgende:

Hindø er en ø i den sydlige del af Stadil Fjord på ca. 70 ha og er med en landbro forbundet til fjordens østlige kyst. Der er landbrug og plantage ved en gård på øen. Øens længdeakse er næsten øst/vest. Højeste punkt er 4 m på nordsiden, og der er her en skrænt med en mindre sandstrand på sydsiden. På den østlige og vestlige tange er der rørsump. Dette areal dækker skønsmæssigt 30% af øen. Det høje-ste af øen er tilplantet med nåletræer, klitfyr og bjergfyr, der i dag er ca. 5 m høje nord og nordvest for gården. En plantning fore-taget ca. 1969 findes nordvest for gården. Skovområdet dækker omtrent ca. 25% af området, resten af øen er lagt hen i græs, gårdsplads, ha-ve m.v. Sydvest for gården er der et større område med eng og perma-nent græsning på et areal på ca. 30% af øen.

Øen er ca. 2 km lang. Den østlige tange er gennemskåret af en kanal, som tidligere er anvendt til dambrug.

Der ønskes at være nogen hare- og fasanjagt samt en vis andejagt,

ed

Miljøministeriet, J. nr. SN

1211/11-0003
28 OKT. 1991

OF N 2 8 1 3 - 1991

ARK. nr. 13

RS

som på grund af den kraftige jagt fra skydepram, dog er relativt begrænset. Antallet af rastende andefugle i Stadil Fjord er ringe, f. eks. i sammenligning med Vest Stadil Fjord. Ornitologisk set var øen i 70-erne en fortrinlig yngleplads for vestjyske vadefugle, stor kobbersneppe, brushane, rødben, strandskade, muligvis alm. ryle og vibe. Desuden er der en koloni af hættemåge og stormåge samt sandsynligvis et større antal ynglende svømmeænder. Der er oplysninger om, at øen ornitologisk set i begyndelsen af 60-erne har været betydelig bedre med bl.a. ynglende sandterne. - Idag er fuglelivet på øen sparsomt.

Sandsynligvis har tilplantningen og andre biotopændringer været medvirkende til dette, samt at broen er lavet, hvilket har givet øget adgang for ræve.

Der findes ikke mange øer af denne type i landet.

Ved forandringer i landskabet, f.eks. øget afgræsning, fjernelse af nåletræer eller ved at lade de gamle rør stå, vil man formodentlig kunne tiltrække fuglearter, som tidligere har været på øen.

Området er i usædvanlig grad isoleret beliggende og med undtagelse af strandengene i den sydlige del af Stadil Fjord og visse enkelte områder omkring Vest Stadil Fjord de eneste, der er tilbage af de oprindelige enorme sumpområder i egnen.

Hindø har desuden en meget betydelig landskabelig værdi.

I regionplanen for Ringkjøbing amt er Hindø beliggende i "større sammenhængende områder med naturbeskyttelsesinteresser". Desuden indenfor et område, hvor regulering af offentlighedens færdsel bør overvejes.

Hindø er beliggende indenfor område 3 under Konventionen om vådområder af international betydning - Ramsarkonventionen.

Arealet er landzone.

Ejeren tilbyder fredningen uden erstatning.

Efter bekendtgørelse og indkaldelse af de interesserede holdt nævnet den 12. oktober 1990 et offentligt møde i sagen med besigtigelse, hvori deltog blandt andet øens eneste lodsejer Hans Kolby Hansen, der har udtrykt sig interesseret i fredningen som frivillig fredning uden erstatningskrav fra hans side.

Øen er med en landbro forbundet med fjordens østlige kyst, og Ring-

købing kommune har under sagen oplyst, at man ikke har bemærkninger til fredningen, såfremt det sikres, at der bliver opretholdt en reel broadgang til øen for offentligheden. Ringkjøbing Amtskommune har tiltrådt dette ønske. Det er i fredningsforslaget anført, at landgangen på øen kun er tilladt ved brofæstet, og at ejeren kan forhindre motorkørsel til øen og ikke har pligt til at opretholde broen til øen. Såfremt broen forsvinder, bevares retten til gående færdsel på øen. Ejeren har anført, at det ikke kan være nævnets opgave at sikre en broforbindelse ud til øen, og navnlig ikke at pålægge ham omkostningerne i forbindelse hermed. Han vil dog være indforstået med, at det fastslåes, at han ikke må fjerne broforbindelsen, men ønsker kommunen at sikre fortsat broforbindelse, når broen eventuelt ikke længere kan benyttes, må kommunen selv betale derfor.

Nævnet er enig med ejeren i, at fredningskendelsen ikke bør pålægge ejeren økonomiske forpligtelser vedrørende broforbindelsen, men finder på den anden side under hensyn til fredningens rekreative formål, at det bør fremgå, at broen ikke bør fjernes, sålænge den kan tjene som adgangsvej til øen, og at ejeren ej heller må modsætte sig, at myndighederne foretager de reparationer af broforbindelsen, som de af hensyn til fredningens rekreative formål måtte finde ønskelige, eller ved ophøret af mulighed af at anvende den, anlægger en anden bro, der kan tjene som adgangsvej for cyklende og gående.

Nogle naboer har under sagen udtrykt betænkelighed ved den biltrafik frem til broen, som den frie adgang til øen må forventes at ville medføre, og har udtrykt ønske om, at der anlægges en parkeringsplads så tæt ved broen som muligt, således at kaotiske forhold på grund af tilfældige parkeringer undgås. Det er under sagen oplyst, at Agersbækvej indtil nr. 24 er offentlig vej, men at det herefter er en privat fællesvej. Nævnet er enig med nabolodsejerne i, at den offentlige adgang til øen som cyklende og gående færdsel må forventes at medføre parkering af biler på Agersbækvej, hvilket efter vejens smalle karakter kan give uheldige forhold og forstyrrelser for naboerne. Nævnet finder, at dette spørgsmål bedst vil kunne løses ved etablering af et lille parkeringssted så langt nede ved brofæstet som muligt, hvilket kan medføre, at det offentlige må deltage i vedligeholdelsen af den private fællesvej eller indgå særlig aftale iøvrigt med lodsejerne om vedligeholdelsen. Nævnet opfordrer kommunen til at tilstræbe en løsning af disse forhold i forbindelse med fredningen.

Under fredningssagen har spørgsmålet om fredningens geografiske udstrækning været drøftet, idet der er usikkerhed om, hvorvidt den lille ø Svellebusk, der er beliggende lige sydvest for Hindø, er omfattet af ejerens ejendomsret. Denne lille ø består af rørskov, og der er mellem Hindø og denne så lavvandet, at det er forventeligt, at den på et tidspunkt vil blive landfast med Hindø. Nævnet finder under hensyn hertil, at fredningen også bør gælde for denne lille ø, hvorved det sikres, at også rørskoven her plejes og bevares.

Fredningen indebærer adgang til øen for gående og cyklende ad den på kortet viste vej til det tidligere dambrug. Herfra er alene gående færdsel tilladt langs øens nord- og vestkyst som vist på det fredningskendelsen vedhæftede kortbilag. Dette indebærer, at de gående må færdes tilbage ad samme rute langs nordkysten. Landgang på øen er kun tilladt ved brofæstet. Friluftsrådet har under sagen udtrykt ønske om, at færdslen i det mindste udvides således, at gående kan færdes øen rundt ad stier, og at der anvises mulighed for primitiv lejrplads, ligesom Friluftsrådet iøvrigt foreslår, at færdsel på øen tillades i henhold til de almindelige regler, der gælder for færdsel i det åbne land uden for fuglenes yngletider. Det bør endvidere også være tilladt at gøre landgang fra fjordsiden uden for fuglenes yngletider, uden at det behøver at ske ved brofæstet. Ejeren har herover for anført, at hans privatbolig er beliggende således, at færdsel tilbage til det nedlagte dambrug nødvendigvis må foregå lige uden for hans vinduer, såfremt man ikke følger ruten langs nordkysten, og at der under en frivillig fredning som den omhandlede bør tages et behørigt hensyn til hans privatliv. Hertil kommer, at fuglelivet på engarealerne på øens sydside bør beskyttes, og at disse engområder er en langt mindre naturoplevelse for de besøgende end den smukke tur langs nordkysten og udsigten fra vestsiden. Danmarks Naturfredningsforening har udtalt sig til støtte for, at man holder sig til at anvise den foreslåede rute, der er aftalt med ejeren, og at hensynet til dyre- og fuglelivet taler for, at færdslen ikke udvides i forhold til forslaget. Nævnet er enig med Danmarks Naturfredningsforening i, at de foreslåede adgangsbestemmelser for offentligheden bedst afvejer hensynet til på den ene side varetagelsen af de rekreative hensyn og hensynet til fuglelivet, hvorved bemærkes, at en kontrol af færdsel med henblik på at undgå denne i fuglenes yngletid ville være særdeles vanskelig at håndhæve. Nævnet finder af de samme grunde tillige, at landgang kun bør tillades ved brofæstet. Ejeren har under sagen udtalt sig imod, at der gives adgang til at etable-

re en lejrplads på øen, ligesom han er imod anvendelsen af åben ild eller tobaksrygning. En mulighed for lejrplads vil medføre, at folk bor på øen i flere dage, og deres færdsel vil herved blive helt ukontrolleret og til gene for ejendommen. Amtskommunen har gjort opmærksom på, at der ikke uden tilladelse må etableres permanente lejrpladser. Nævnet finder under hensyn til, at de respektive formål navnlig tilsigter relativt korte ophold på øen for de besøgende, hvorunder de bør kunne færdes på den foreskrevne rute i uforstyrrethed og uden at forstyrre dyrelivet på øen, at der ikke er grundlag for som led i fredningen at etablere lejrplads på øen imod ejerens ønsker.

Det følger af fredningsforslaget, at organiserede udflugter med mere end 15 deltagere kun har adgang efter aftale med ejeren. Ejeren har under sagens behandling oplyst, at denne formulering er indsat efter en oprindelig tænkt formulering, hvorefter udflugter med maksimalt 10 personer kun sammen med en naturvejleder kunne få adgang efter aftale med ejeren. Ejeren kan tiltræde den nu foreslåede formulering, men har tænkt sig, at navnlig tilstedeværelsen af en kvalificeret ledelse under sådanne ophold af flere, bør have afgørende betydning. Nævnet kan tiltræde de hensyn, der tilsigtes ved formuleringen, og finder, at bestemmelsen vedrørende udflugter bør formuleres som nedenfor bestemt for at klargøre de anførte hensyn.

Nævnet finder samlet at kunne tiltræde den foreslåede fredning med henblik på de anførte formål, og fastsætter følgende bestemmelser for fredningen:

1. Fredningens formål.

Fredningen skal sikre de naturhistoriske, landskabelige og rekreative værdier. Naturgenopretning er desuden et mål for fredningen, og øen søges plejet og genskabt som et naturområde med rørskove, enge, og med en begrænset løvtræsbevoksning midt på øen omkring bygningerne.

2. Fredningens geografiske udstrækning.

Fredningen omfatter hele Hindø og den i tilknytning hertil beliggende lille ø Svellebusk.

3. Bestemmelser vedrørende bebyggelse og andre konstruktioner og anlæg.

Der må ikke bygges på øen, men de eksisterende bygninger må genopføres i tilfælde af f.eks. brand. Omvendt må bygninger gerne fjernes af ejeren. Der må iøvrigt ikke sættes master, skure eller andre skæmmende indretninger op. Hegning må finde sted ved sædvanlige kreaturhegn med respekt af den udlagte rute for færdsel.

4. Terrænændringer.

Der må ikke ske terrænændringer ved gravning eller opfyldning.

5. Enge og overdrev.

Enge og overdrev må ikke opdyrkes eller tilplantes, men skal søges brugt til græsning og høslet i et omfang, der fremmer fuglelivet. Arealerne med enge og overdrev bør søges udvidet til at dække det i det vedhæftede kortbilag angivne område, efterhånden som træerne i nåleskovsarealerne i det omhandlede område er modne til hugst. Såfremt ejeren ikke foretager drift og pleje i overensstemmelse med det anførte, kan amtskommunen efter nærmere aftale uden udgift for ejeren foretage driften og plejen, således at eventuelt overskud tilfalder ejeren.

6. Skovarealer.

Skovarealet skal søges formindsket, og nåletræ erstattes af løvtræ. Når nåleskoven er moden til hugst, må der ikke gentilplantes med nåletræer, og arealerne skal herefter udlægges til græsningsarealer bortset fra de arealer, der i kortbilaget er angivet som løvskov, bygninger m.v., og hvori gentilplantning må finde sted, men kun med løvtræer. Amtskommunen skal, når nåleskoven er moden til hugst, om fornødent ved henvendelse til ejeren sikre denne omlægning, således at overskud efter skovhugst og gentilplantning tilfalder ejeren.

7. Rørarealer.

Rørskoven skal bevares og søges plejet, således at ca. halvdelen af rørene slås hvert år, og bræmmer og holme af rør efterlades uslået. Såfremt ejeren ikke foretager pleje af arealerne i overensstemmelse med det anførte, kan amtskommunen efter nærmere aftale uden udgift for ejeren foretage plejen, således at eventuelt overskud tilfalder ejeren.

8. Jagt.

Der må ikke drives jagt på det fredede landareal bortset fra, at der af ejeren eller med ejerens tilladelse kan finde enkelte rævejagter sted eller ske bekæmpelse af skadevoldende vildt i overensstemmelse med jagtloven og de hertil knyttede bekendtgørelser.

9. Offentlighedens adgang.

Adgang er for så vidt angår andre end ejeren eller personer med dennes tilladelse kun tilladt til Hindø som gående og cyklende færdsel ad den på kortet viste vej til det tidligere dambrug. Knallertkørsel anses ikke som cyklende færdsel, og er således ikke tilladt. Herfra er alene gående færdsel tilladt langs øens nord- og vestkyst som vist på det vedhæftede kortbilag. Udflugter med mere end 15 personer skal forinden besøg på øen underrette ejeren om besøget med angivelse af en kontaktperson, der skal deltage og sørge for, at besøget sker under betryggende former og har et rimeligt formål. Såfremt ejeren ikke finder, at disse hensyn kan tilgodeses ved besøget, kan han forbyde, at deltagerantallet overstiger de anførte 15 personer. Landgang på øen er kun tilladt ved brofæstet, og rygning eller brug af åben ild er ikke tilladt, ligesom teltslagning, overnatning og lignende længerevarende ophold ikke er tilladt, og hunde ikke må medtages. Ejeren har ikke pligt til at opretholde broen til øen, såfremt broen kommer i en sådan tilstand, at den ikke kan bruges som adgangsvej for gående eller cyklende, og påtager sig ikke nogen selvstændig pligt til at vedligeholde broen. Derimod er det anførte ikke til hinder for, at det offentlige foretager de reparationer eller den nyanlæggelse af broen efter nærmere aftale med ejeren, som måtte være fornøden for at sikre adgangsvejen for cyklende og gående. Såfremt broen på et tidspunkt ikke længere måtte findes, bevares retten til gående færdsel på øen. Ejeren kan iøvrigt forhindre enhver motorkørsel til øen bortset fra den eventuelle motorkørsel, som de i fredningen indsatte bestemmelser om drift og pleje måtte nødvendiggøre for de offentlige myndigheder.

10. Dispensationer.

En dispensation fra bestemmelserne kan meddeles efter naturfredningslovens § 34, hvis det ansøgte ikke vil komme i strid med fredningens formål.

11. Erstatninger.

Fredningen sker som en frivillig fredning uden erstatning.

T h i b e s t e m m e s :

Hindø i Stadil Fjord fredes i overensstemmelse med det i kendelsen og det vedhæftede kortbilag anførte.

Løvbjerg Nielsen

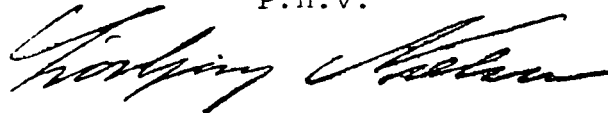
Jens Nederby

Peter Byrialsen

Udskriftens rigtighed bekræftes.

FREDNINGSNÆVNET FOR RINGKØBING
AMTS FREDNINGSKREDS, den 6. maj 1991.

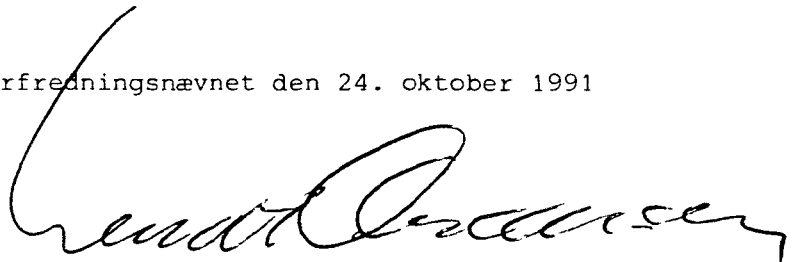
P.n.v.

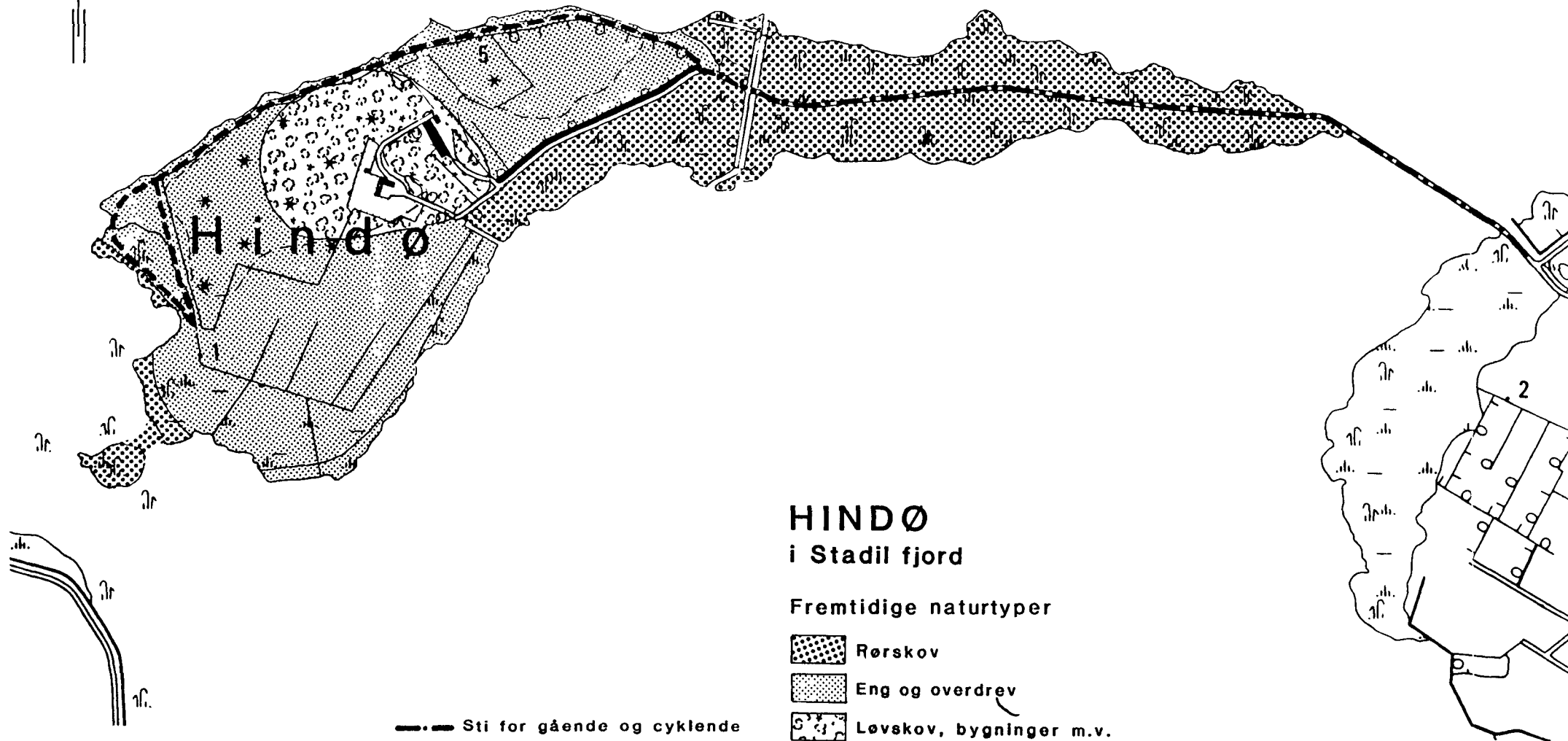
Løvbjerg Nielsen

Fredningsbestemmelserne i fredningsnævnets foranstående kendelse af 6. maj 1991 stadfæstes.

Overfredningsnævnet den 24. oktober 1991

Bendt Andersen
nævnsformand

H i n d ø

HINDØ i Stadil fjord

Fremtidige naturtyper

- Rørskov
- Eng og overdrev
- Løvskov, bygninger m.v.
- Læhegn

- Sti for gående og cyklende
- Sti for gående

